

Warszawa, 21 maja 2024 r.
KL/287/78/NK/2024

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałkini Senatu RP

Szanowna Pani Marszałkini,

przekazuję szczegółowe uwagi Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 92, druki sejmowe nr 342 i 374).

Pragniemy zwrócić uwagę na kilka kwestii, które w naszej ocenie wymagają uwzględnienia w procedowanym projekcie ustawy:

1. rezygnacja z wydłużenia zawieszenia terminów w urzędach wojewódzkich, o którym mowa w art. 100d nowelizowanej ustawy (załączona poprawka do art. 1 pkt 3);
2. utrzymanie 14-dniowego terminu na przesłanie przez pracodawcę powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy. Projekt w aktualnym brzmieniu przewiduje skrócenie terminu do 7 dni (załączona poprawka do art. 1 pkt 14 mieniającego art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy);
3. doprecyzowanie warunku posiadania nieprzerwanego statusu UKR przynajmniej przez 365 dni w stosunku do obywateli Ukrainy, którzy bezpodstawnie utracili status UKR i chcą otrzymać zezwolenie na pobyt w uproszonym trybie (załączona uwaga do art. 1 pkt 33);
4. wprowadzenie wyjątku do przypadków w których zezwolenie na pobyt czasowy obywatela Ukrainy zostaje cofnięte z uwagi na opuszczenie terytorium Polski na okres co najmniej 6 miesięcy, jeśli wyjazd poza Polskę związany jest ze skierowaniem do wykonywania pracy lub usług

poza granicami RP przez podmioty prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (załączona uwaga do art. 1 pkt 33).

Z poważaniem

Maciej Witucki

Prezydent Konfederacji Lewiatan

Zał. Poprawki Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 92, druki sejmowe nr 342 i 374).

Poprawki Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 92, druki sejmowe nr 342 i 374).

1. Art. 1 pkt 3):

Aktualne brzmienie przepisu:

3) w art. 2 w ust. 2 w zdaniu pierwszym, w art. 4 w ust. 20a w zdaniu pierwszym, w art. 12a w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 42 w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 6 w zdaniu pierwszym, w ust. 7 w zdaniu pierwszym, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej i w ust. 12a, w art. 42a w ust. 1, w art. 42b oraz w art. 100d w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „do dnia 30 czerwca 2024 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 30 września 2025 r.”;

Propozycja zmiany:

Proponuje się nadanie przepisu art. 1 pkt 3 następującego brzmienia:

3) w art. 2 w ust. 2 w zdaniu pierwszym, w art. 4 w ust. 20a w zdaniu pierwszym, w art. 12a w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia, w art. 42 w ust. 3a w zdaniu pierwszym, w ust. 5a, w ust. 6 w zdaniu pierwszym, w ust. 7 w zdaniu pierwszym, w ust. 8 w części wspólnej, w ust. 11 w części wspólnej i w ust. 12a, w art. 42a w ust. 1, w art. 42b oraz w art. 100d w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „do dnia 30 czerwca 2024 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 30 września 2025 r.”;

Uzasadnienie: Art. 100d ustawy odnosi się do okresu, w którym bieg terminów w sprawach dotyczących udzielenia, zmiany i cofnięcia zezwoleń na pobyt w Polsce. w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu. Art. 1 pkt 3 nowelizacji zakłada wydłużenie okresu zawieszenia terminów do 30 września 2025 r. Zawieszenie terminów w sprawach pobytowych jest istotnym problemem zarówno dla cudzoziemców, jak i pracodawców ich zatrudniających. W praktyce urzędy wojewódzkie często stosują ten przepis do wszystkich obywateli państw trzecich, w konsekwencji zawieszenie postępowań dotyczy nie tylko cudzoziemców objętych ustawą, ale również cudzoziemców, którzy nie korzystają z uprawnień przewidzianych w ustawie – np. obywateli Indii. Taka interpretacja przepisów jest niezgodna z większością orzeczeń wydawanych w sprawach o przewlekłość postępowań cudzoziemskich (np. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 25 maja 2023 r. III SAB/Łd 22/23). Stosowanie art. 100d przez urzędy w stosunku do wszystkich cudzoziemców prowadzi nie tylko do przedłużających się postępowań, ale

member of

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

również do braku przejrzystości i niespójności w rozpatrywaniu spraw (np. sprawy wszczęte lipcu 2023 przy osobistym złożeniu wniosku są nadal w zawieszeniu, brak decyzji, a sprawy wszczęte w listopadzie 2023 zostały zakończone w styczniu 2024 wydaniem decyzji). Dlatego postulujemy o nieprzedłużenie terminu, w którym bieg terminu w postępowaniach prowadzonych przez wojewodę nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu.

2. Art. 1 pkt 14):

Aktualna propozycja brzmienia przepisu art. 22 ust. 1 pkt 2):

Art. 22. 1. Obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki (...)

2) podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 7 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

Propozycja zmiany:

Proponuje się nadanie art. 22 ust. 1 pkt 2 następującego brzmienia:

2) podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie ~~7 dni~~ **14 dni** od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi(...)

Uzasadnienie: Postulujemy utrzymanie 14-dniowego terminu na przesłanie przez pracodawcę powiadomienia o powierzeniu pracy obywatelowi Ukrainy. Projekt w aktualnym brzmieniu przewiduje skrócenie terminu do 7 dni.

Niewątpliwie należy ograniczać nadużycia związane z nielegalnym zatrudnieniem cudzoziemców, natomiast istnieje obawa, że nieuczciwe podmioty, które dotychczas zatrudniały pracowników nielegalnie nie zgłaszając ich do ubezpieczeń społecznych i nie informując urzędu pracy po upływie 14 dni od powierzenia pracy, nie będą przestrzegać przepisów nawet po wprowadzeniu zmian. Natomiast może to negatywnie wpłynąć na pracodawców, którzy sumiennie dopełniają wszystkich obowiązków związanych z legalnym zatrudnieniem, ponieważ będą oni mieli mniej czasu na spełnienie niezbędnych formalności. Termin 7-dniowy może okazać się niewystarczający w przypadku dużych podmiotów, w których udział obywateli Ukrainy w ogólnej liczbie zatrudnionych stanowi ponad 50%. Rozproszona struktura firmy, przepływ informacji oraz obieg dokumentów mogą sprawić, że termin 7 dni będzie trudny do zachowania.

Skrócenie terminu jednego z kluczowych powiadomień nie sprzyja budowaniu przyjaznego systemu przepisów o zatrudnianiu cudzoziemców jako całości.

3. Art. 1 pkt 33):

Aktualne brzmienie przepisu:

33) po art. 42b dodaje się art. 42c–42w w brzmieniu: (...)

Art. 42c. Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1, wydaje się, na jego wniosek, kartę pobytu, o której mowa w art. 226 pkt 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki (...):

3) posiadał nieprzerwany status UKR przynajmniej przez 365 dni.

Art. 42t. 1. Zezwolenie na pobyt czasowy, o którym mowa w art. 42r ust. 1, cofa się obywatelowi Ukrainy, jeżeli: (...)

3) opuścił on terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na okres co najmniej 6 miesięcy.

Propozycja zmiany:

Należy uwzględnić przypadki, w których status UKR został utracony, mimo to, że nie wystąpiły żadne przesłanki do pozbawienia obywatela Ukrainy tego statusu, uwzględnione w art. 11 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy. Często zdarzają się sytuacje, w których mimo wyjazdu z Polski na okres poniżej 30 dni status UKR zostaje utracony, a obywatel Ukrainy dowiadywa się o tym w momencie braku możliwości skorzystania ze świadczeń przewidzianych w ustawie. Postulujemy uwzględnienie w ustawie takich przypadków i umożliwienie takim osobom zalegalizowanie swojego pobytu w Polsce, gdyż zostały one pozbawione tego statusu bezpodstawnie.

Ponadto, proponuje się dodanie w projektowanym art. 42t ust. 1 pkt 4 o następującej treści:

„Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do osób skierowanych do wykonywania pracy lub usług poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty prowadzące działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”

Uzasadnienie: Zmiana ma na celu zapewnienie obywatelom Ukrainy analogicznych uprawnień jak obecnie zapewnia im art. 11 ust. 3 ustawy. Obecnie wyjazd z Polski związany z delegowaniem przez polskiego pracodawcę nie pozbawia statusu UKR. Ze względu na zaangażowanie polskich firm w projekty wykonywane na rzecz zagranicznych klientów, do których delegowany są pracownicy w Polsce, zasadne jest utrzymanie

podobnego wyjątku dla osób które uzyskają zezwolenie na pobyt czasowy w związku z posiadaniem statusu UKR.

Ponadto należy zwrócić uwagę na fakt, że w przypadku cofnięcia zezwolenia na pobyt ze względu na tę przesłankę, pracodawca, który wciąż może zatrudniać takiego pracownika (np. w przypadku dłuższej nieobecności związanej z chorobą lub posiadaniem dziecka) nie będzie miał świadomości, że pracownik już nie ma podstawy do legalnego pobytu. Proponuje się dodanie przepisu umożliwiającego przesłanie przez wojewodę informacji o cofnięciu karty pobytu również do pracodawcy.

KL/287/78/NK/2024

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy